

der maaske er Grund til fremdeles at beholde.

Derfor synes jeg, at der for det Udvalg, som antagelig bliver nedsat om denne Sag, kunde være nogen Anledning til at tage under Overvejelse, om der ikke kan findes en Form, hvorved vi paa den ene Side kunne faa det nødvendige Tilsyn — hvis det er nødvendigt for Staten at have et Tilsyn ud over det, som ligger i, at Staten har de halve Stemmer i Bestyrelserne af private Baner, overalt hvor Staten har betalt Halvdelen af Anlægssummen — og paa den anden Side faa varetaget, hvad der skal varetages ved Anlæg af Jernbaner. Og det er maaske ikke nødvendigt, at vi have enten een eller to Kommissærer, som faa en fast Løn, stor eller lille — hvad man nu vil kalde det, jeg kalder det for Resten en ret stor Løn — og hvis væsentlige Opgave er at bistaa under Ekspropriationer, trods det at der maaske kan blive Aar, hvor der slet ingen Ekspropriation skal foretages. Jeg tror, at der er Grund til at holde de to Ting skarpt ud fra hinanden, og jeg henstiller til det Udvalg, som faar Sagen under Overvejelse, og til den ærede Minister, om der maaske kunde findes en Ordning, hvorved vi kunde faa dels Kommissærer til at lede Ekspropriationen og Anlægget af Banen og dels et vedvarende Tilsyn. Og jeg har Følelsen af, at de private Jernbanebestyrelser ville være mere tilfredsstillende ved en saadan Ordning end ved det Tilsyn, der øves af de nuværende Kommissærer. Dette være sagt uden i mindste Maade at sige noget til Forklejnelse af Kommissærerne; jeg har ikke den Ære at kende nogen af dem og har aldrig haft noget med nogen af dem at gøre i Forretningsanliggender, hverken ved Anlæg eller Drift af Jernbaner.

Jeg tror, at der er Grund til at gøre sig klart, at det er to i Virkeligheden vidt forskellige Opgaver, som paalægges Kommissærerne, og der vil maaske opnaas et bedre Resultat baade for Statskassen og for de vedkommende private Baners Styrelser, derved at vi ogsaa lade det være to vidt forskellige Opgaver, hvortil der maaske ogsaa skal have forskellige Mænd, nemlig nogle, der have den Bestilling at føre Tilsyn, og andre, som, naar der skal anlægges Jernbaner, skulle fungere som Kommissærer og skulle lede Ekspropriationerne og saa vidt muligt søge at opnaa Overenskomst med Hensyn til Afstaaelsen af Jord o. s. v. Den Mand, som er dygtig til dette, behøver jo ikke ogsaa

at være dygtig til at føre Tilsyn med Driften af en Jernbane, og omvendt.

N. Andersen: Det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds (Jens Busk) anførte som et Eksempel paa den Rigmisme, som Kommissarius for Østifterne skulde have udvist over andre Kommissionsmedlemmer, at han endogsaa havde mødt med Forretningen færdigskreven og al Ting i Orden, saa at de øvrige Medlemmer kun havde at underskrive. Dette, sagde det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds, var blevet ham meddelt af en eller nogle af de paagældende i Finansudvalget. Jeg vil gerne spørge det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds, hvad han saa svarede de Folk, om han ikke spurgte dem, hvad de da vare for nogle mærkelige Mennesker, at de lod sig saadant byde. Jeg har ingen Erfaring for, at Kommissarius nogen Sinde har gjort enten dette eller noget lignende, men jeg er overbevist om, at det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds vil være ganske enig med mig i, at hverken han eller jeg vilde taale en saadan Behandling af en Kommissarius, hvis vi vare lovlige valgte som Medlemmer af den samme Kommission, som han stod i Spidsen for.

Det ærede Medlem præciserede ret skarpt, at jeg maatte ingenlunde tro, at der var almindelig Tilfredshed med den Maade, hvorpaa Kommissarierne udøvede deres Virksomhed. Nej, det vil jeg gerne tro, og det har jeg heller aldrig sagt, tværtimod; det vilde omtrent være det værste Mistillidsvotum, man overhovedet kunde give den paagældende Kommissarius, om samtlige de Grundejere, som han havde forhandlet med, vare lutter Tilfredshed over den Maade, hvorpaa det var sket, for det vilde jo kun være muligt derved, at han betalte et Par eller flere Gange mere end det, de paagældende Ejendomme vare værd. Jeg vilde derfor nødig ønske, at vi skulde komme dertil, at samtlige Grundejere, som afgive Jord til Jernbaner, vilde være lutter Tilfredshed med den Maade, hvorpaa Kommissarius har røgtet sit Hverv.

Det ærede Medlem var dernæst inde paa en Betragtning, som jeg ikke rigtig kan følge. Han mente, det var rent galt af mig, at jeg havde sagt, at én Mand for hele Landet ikke var tilstrækkelig; medmindre vi en skønne Dag fik afsluttet alle ny Anlæg; thi i saa Fald kunde jeg tænke mig, at een Mand var tilstrækkelig til at føre Tilsyn med de færdige Baner, medens jeg mente, at een Mand var utilstrækkelig